

Farkas Ágnes

okl. táj-és kertépítész K13-1350, minősített favizsgáló FV-18/019

táj- és kertépítészeti, parképítési és zöldfelület fenntartási igazságügyi szakértő, Nysz:007774



KERTÉSZETI SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

Budapest VII. ker. Almássy téri park
AT 0053 kataszteri számú 1 db fáról

Megbízó:

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Polgármesteri Hivatal
Városgazdálkodási Iroda
1073 Budapest, Erzsébet krt. 6.

Jelen szakvélemény 8 számozott oldalt tartalmaz.

Göd, 2021. szeptember 14.

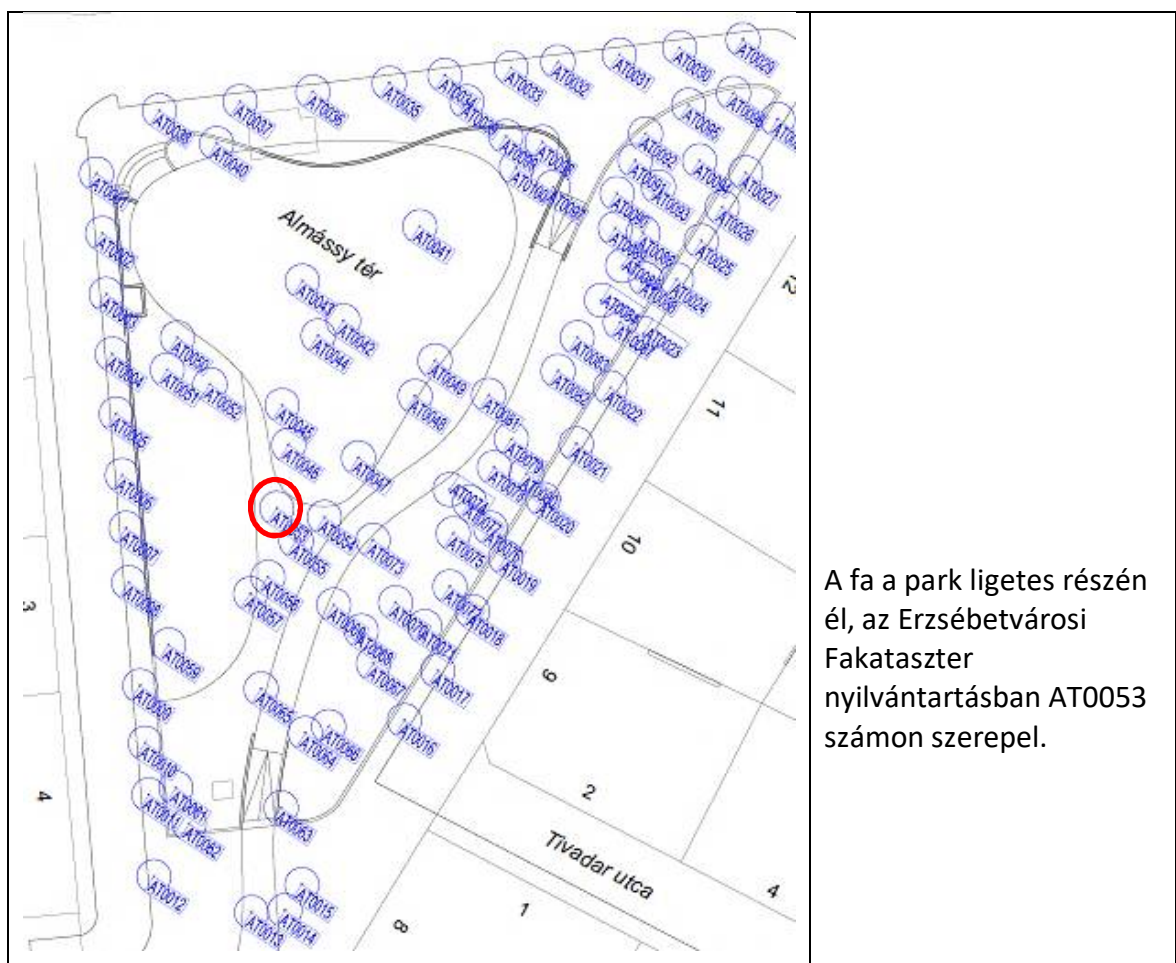
Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Polgármesteri Hivatal Városgazdálkodási Irodájához a tárgyi fára vonatkozóan 2021. szeptember 1-én érkezett bejelentés a kertészeti üzemeltetőtől, mert állapotát nem találta kielégítőnek, ezért annak biztonságosságáról szeretne meggyőződni és további kezelési javaslatot kérni.

A helyszíni szemlét 2021. szeptember 10-én lefolytattam, a vizuális favizsgálat nem volt elegendő a fa állapotának megítéléséhez, ezért a korona bejárását követően az egyik oldalág műszeres vizsgálatát elvégeztük FAKOPP 3D akusztikus tomográfval.

A terepi adatgyűjtést követően határoztam meg a fa általános állapot mutatóját, végeztem kockázat elemzést, a fás szárú növények védelméről szóló Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testület 37/2015. (X.30.) önkormányzati rendeletében előírtaknak megfelelően kiszámoltam a fa vitalitás értékét és dolgoztam ki a beavatkozási javaslatot.

Fentiek alapján terjesztem elő igazságügyi kertészeti szakértői véleményemet.

Helymeghatározás



Állapot meghatározás

A vizuális vizsgálat során a helyszínen a következő leíró adatok kerültek felvételre:

- fajaj megjelölése latin és magyar névvel,
- törzs átmérő 1 m magasságban centiméterben, kerekítve,
- korona átmérő méterben, egész számra kerekítve,
- törzs magassága méterben, egész számra kerekítve,
- fa magassága méterben, egész számra kerekítve,
- gyökér, törzs, korona állapot „Radó-módszer” szerinti meghatározása:

Gyökér vizuális osztályozás - A	osztályzat
Láthatóan fejlett gyökérszövet, optimális termőhelyen	5
A gyökérszövet fejlődése kismértékben gátolt, elfogadható termőhelyen	4
A gyökérszöveten látható károsodások, csekély hibákkal rendelkező termőhelyen	3
Gyökérszövet erős felszíni károsodása, jelentősen kedvezőtlen termőhelyen	2
A gyökérszövet erős, legalább 50 %-os károsodása, nagyon rossz feltételekkel rendelkező termőhelyen	1

Törzs vizuális osztályozás - B	osztályzat
A törzs nem károsult	5
Kisméretű károsodás (néhány felszíni seb)	4
A törzs egyértelmű károsodása (néhány felszíni seb és rothadási helyek)	3
A törzs erős károsodása (több nagyfelületű vagy mély rothadási seb, korhadások)	2
A törzs előrehaladottan károsult, elhalt, korhadt (oly mértékben, hogy statikai vagy tápanyag ellátási funkcióját nem képes ellátni)	1

Korona vizuális osztályozás - C	osztályzat
A korona formája (a fajra jellemzően) ép, a lombvesztés nem haladja meg a 10 %-ot	5
A lombvesztés 11-25 % közötti	4
Jelentős a lombvesztés, 26-50% közötti	3
Erős koronakárosodás, 50% fölötti	2
Elhalt korona, teljes lombvesztés	1

Ápoltság értékelése - D	osztályzat
Optimálisan ápolt fa	5
A fa kismértékű ápolási hiányt mutat	4
A fa egyértelmű ápolási hiányt mutat	3
A fa ápolatlan	2
A fa elhanyagolt állapotban van	1

A Magyra Faápolók Egyesülete által ajánlott életképesség értékelési besorolással:

Életképesség értékelése – E	osztályzat
A fa kitűnő állapotban van	5
Beavatkozással még hosszú ideig megtartható	4
A fa a termőhely által meghatározott életkor előtt lecserélendő	3
Egy évtizeden belül lecserélendő	2
Sürgősen lecserélendő állapota vagy károkozás lehetősége miatt (baleset vagy építmény-rongálás veszélye)	1

Az általános állapot mutatót a fenti osztályozás szerint végzett terepi adatgyűjtést követően a Magyra Faápolók Egyesülete által ajánlott módszerrel számoltam ki, értéke: $((A+B+C+D+E)-5)/20$, százalékban kifejezve, a megtarthatósági mutató alap értéke.

A fás szárú növények védelméről szóló Bp. Főv. VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata Képviselő-testület 37/2015. (X.30.) önkormányzati rendeletében előírt, a faegyed %-ban kifejezett vitalitási érték számítására szakmai előírás nincs, matematikai úton határoztam meg, az állapot értékek százalékos konvertálását követően azok mértani közepét vettem.

A kockázat arányos megtarthatósági mutató százalékban kifejezi a vizsgált fa viszonyított értékét egy ugyanolyan méretű, életkorú egészséges és biztonságos fafajú egyedhez képest. Az állapot mutató értékét módosítja a fa elhelyezkedése, környezete, élőhelye és környezetre gyakorolt veszélyeztetése a következő táblázatban meghatározott szorzókat: általános állapot mutató x elhelyezkedés x környezet x élőhely minősége x veszélyeztetés. A számításhoz alkalmazott módosító tényezők a következő oldalon lévő táblázat szerint.

Élőhelyre vonatkozó értékelés

A fa és közvetlen környezetének viszonyát, a térszerkezetben betöltött szerepét a Magyar Faápoló Egyesület szempontja szerinti értékeléssel:

<u>Fa elhelyezkedése:</u>	módosító tényező
Park/Erdő	1,0
Fasor	
Szoliter	

Környezeti elhelyezkedés:

Természetes	A fa természetes környezetben van.	
Természet közeli	A fa környezete természet közeli állapotban van.	
Kissé terhelt	A fa környezetében néhány (1-2) épített elem van.	0,9
Terhelt	A fa környezetében több (3-5) épített elem található.	
Nagyon terhelt	A fa környezetében sok (5-nél több) épített elem található.	

Élőhely minősége:

Kiváló	A fa élőhelyi adottságai kiválóak	
Jó	A fa élőhelyi adottságai jók	
Még megfelelő	A fa élőhelyi adottságai még megfelelőek	0,9
Rossz	A fa élőhelyi adottságai rosszak	
Nagyon rossz	A fa élőhelyi adottságai nagyon rosszak	

Veszélyeztetés:

Nem veszélyeztet	A fa a környezetére nem jelent veszélyt, nincs forgalom, objektum.	
Esetenként veszélyeztet	A fa a környezetére esetenként veszélyt jelenthet, minimális forgalom, védett objektum.	
Időszakosan veszélyeztet	A fa a környezetét időszakosan veszélyeztetheti, kis forgalom, időszakos objektum.	
Gyakran veszélyeztet	A fa a környezetét gyakran veszélyezteti, forgalmas hely, állandó, látogatott objektum.	0,85
Egyértelműen veszélyeztet	A fa a környezetére egyértelmű veszélyt jelent, nagyon forgalmas hely, fenyegetett objektum.	


Számítási képlet:

általános állapot mutató x 1,0 x 0,9 x 0,9 x 0,85


FAVIZSGÁLATI ADATLAP

	adatfelvétel időpontja:	2021. 09. 10.
	adatfelvétel helye:	Bp., VII. Almássy téri park
		zárt parkterület
	sorszám:	AT 0053
	fafaj:	Acer saccharinum
		ezüst juhar
	törzs átmérő /cm	60
	törzs magasság /m	4
	korona átmérő /m	8
fa magasság /m	10	

a fa elhelyezkedése

	gyökér és környezet állapota	3
	törzs állapota	2
	korona állapota	2
	ápoltság	3
	életképesség értékelése	2
	állapot mutató	40 %
	megtarthatósági mutató	28 %
	vitalitás érték	29 %
	becsült életkor*	55-60 év
	*MFE alkalmazás felhasználásával	

vályúsan korhadt északi vázág

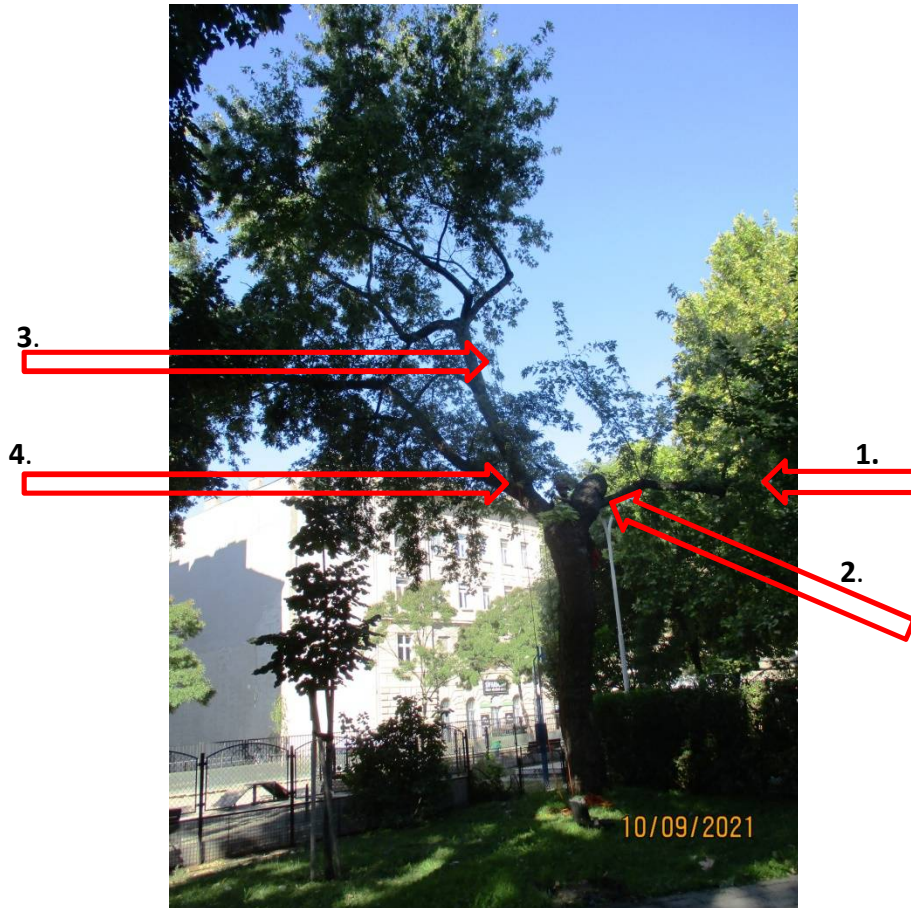
	<u>egyedi jellemzők</u>
	<p>A fa egyik vázága 2021. júliusban letört egy viharban, ezért habtusa féloldalas, mert egykor V elágazású koronája volt. Törzse oldalirányba nőtt, kéreg hiány van rajta, de ép, műszeres mérés nem mutat elváltozást.</p> <p>A megmaradt déli vázág ketté ágazik, az oldalirányú törzsnek nem a dőlés felőli oldalán nő, hanem az ellenkező oldalon, így egyensúlyban tartja a fát. Az ágalap műszeres diagnosztikája nem mutat belső korhadást, így annak lehasadása nem várható, de súlyát csökkenteni kell, különösen arra tekintettel, hogy az egyik oldalágon felfelé nyitott odú miatt korhadt üreg alakult ki.</p> <p><u>A fa állapotát két évente ellenőrizni kell !!</u></p>

a leszakadt egykori északi vázág helye visszametszés után

A korona mászásos vizsgálata és műszeres mérés

A hajtásrendszer részletes mászásos vizsgálatát és a vágáz FAKOPP 3D műszeres diagnosztikai mérését Györffy Tree Expert Kft., végezte az alábbi eredményekkel.

A fa korona szerkezete:



1. északi vágáz oldalág:

Régebben vissza lett vágva, felülről vályúsan be van korhadva, alapig vissza kell vágni.

2. északi vágáz csonk:

Ahogy a metszlapon megfigyelhető, a leszakaás előtt ez a vágáz is vályúsan be lehetett korhadva a felső palástján, ezért nem tudott ellenállni a viharos szélnek. Az ágcsonkot már visszavágták a leszakadást követően, de a metszlap kialakítás helye és módja nem megfelelő. Az ágcsonkot úgy kell tovább metszeni, hogy a korona alapnál az ágkéreg gallér megmaradjon, és a felületét kezelni kell sebkezelő szerrel.

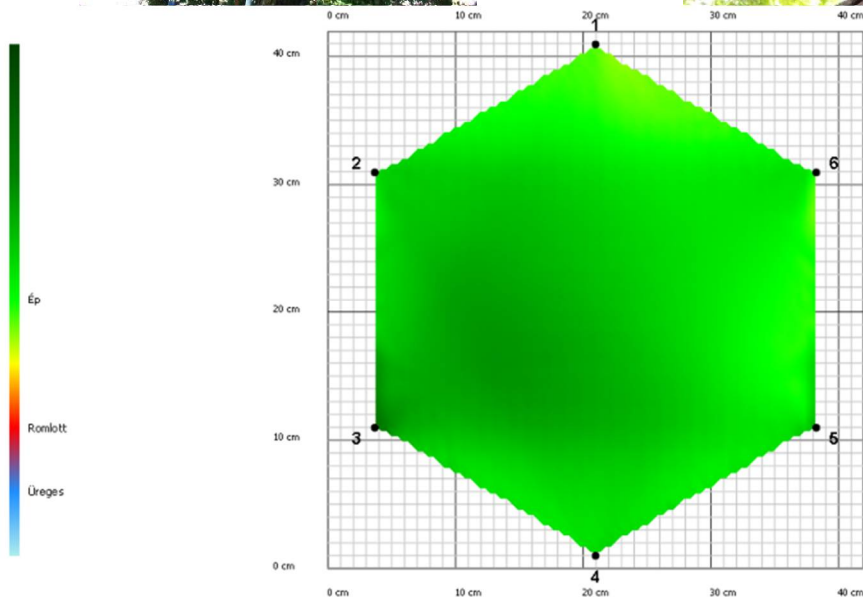
3.déli vázág felfelénövő ága:

Azért alakult ki a hármás ágvilla, mert kitért a vezérsudara, az ágcsont helye nem záródott, üreges lett és a felfelé nyitott üregben pangó nedvesség korhasztó folyamatokat idézett elő. Ennek az ágnak a levágása szükséges az ágakéreg gallérig.



4.déli vázág oldalág:

Mivel a felfelé növvő oldlaágon korhadást észletünk, ezért a vázág alapján végeztünk műszeres mérést, hogy megtudjuk, mennyire húzódott le az ágvégi korhadás. A 420 cm magasságban végzett mérés szerint a vázág alapon nincs első szerkezeti elváltozás a szövetekben, így ennek megtartása biztonságos.



Elemzés, beavatkozási javaslat

A park fenntartója a viharkárt követően elvégezte a fa veszély elhárító gallyazását, a koronáról eltávolította a leszakadt ág maradványát, de a parkhasználat biztonságának fenntartása érdekében a fa egyedi vizsgálatát kérték.

A mászásos korona vizsgálat, műszeres ágmérés és a két évvel ezelőtti műszeres törzs vizsgálat alapján a fa kivágása egyenlőre nem javasolt, szakszerű ápolással és rendszeres megfigyeléssel a fa 10-12 évig még biztonságosan a parkban tartható.

Következő beavatkozások elvégzését javaslom:

Korona részleges kurtítása a következők szerint:

1. A leszakadt vázág oldalágán (1.) szemrevételezéssel is látható a vályús korhadás, ezt el kell távolítani ágalapig.
2. A leszakadt ág csonkját szakszerűen kell kialakítani az ágkéreg gallérig, kezelni kell sebkezelő szerrel.
3. A második, déli oldalágon végzett műszeres mérés szerint az ágalapnál a fa szöveti szerkezete nem sérült, de a vázág felfelé növe (3.) mellékág üreges, ezért azt vissza kell vágni az ép részig úgy, hogy a szívócsonk megmaradjon.
4. A déli vázág (4.) könnyítése. Mivel a fafaj tulajdonsága, hogy az alvó rügyekből kihajt, ezért jövőre a másodlagos hajtások válogatása válhat szükségessé, mert ha túl sok hajtás fakad, az egyaránt kedvezőtlen a fa statikája és életerő vesztes szempontjából, tehát ha besűrűsödik, le kell vágni a kevésbé vitális hajtásokat.

A fenti faápolási munkákat követően a fa nem veszélyezteti a közterület biztonságos használatát. A fa állapotának felülvizsgálata 2 évente szükséges.

Tisztelettel:



FARKAS ÁGNES
okl. táj- és kertépítész mérnök
parképítési és zöldfelület-fenntartási
igazságügyi szakértő
Nyilvántartási szám:007774



A szakvélemény a Szakértő szellemi tulajdona, védelme biztosított, a megbízó érdekkörén kívüli felhasználása eljárást von maga után.